جام جم
سه‌شنبه ۳ بهمن ۱۴۰۲ شماره ۶۶۹۰

خبر

اجرای پویش تغذیه سالم در اردبیل

محمد جعفرزاده، معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل با بیان این‌که اجرای پویش ملی سلامت با هدف اطلاع‌رسانی تغذیه سالم به شهروندان آغاز شده و همچنان ادامه دارد، گفت: امروزه بیماری‌هایی مانند دیابت، فشار خون، اختلالات چربی خون، سکته‌ها و سرطان‌ها، اصلی‌ترین عوامل مرگ و میر و ناتوانی در جامعه محسوب می‌شود و به همین علت اصلاح شیوه زندگی به‌ویژه اتخاذ رژیم غذایی مناسب، راهکار اساسی برای مقابله با این بیماری‌هاست. وی ادامه داد: اصلاح الگوی تغذیه مردم در زمینه مصرف ناکافی میوه و سبزی و لبنیات ضروری است.

بزرگ‌ترین رویداد کتابت قرآن کریم جهان اسلام

سعید جابری انصاری، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان البرز با بیان این‌که بزرگ‌ترین رویداد کتابت قرآن کریم جهان اسلام با عنوان «دانش‌آموز کاتب قرآن کریم» با حضور ۶۰۲۴ دانش‌آموز دختر و پسر در مقاطع مختلف تحصیلی در مصلای امام خمینی(ره) و مدارس شهرستان ساوجبلاغ برگزار شد، گفت: هر صفحه از این مصحف شریف به نیابت از یکی از شهدای دانش‌آموز انقلاب اسلامی کتابت و این قرآن منحصر به‌فرد پس از تصحیح و صحافی و تجلید به رهبر فرزانه انقلاب اهدا می‌شود.

از کم‌آبی به بی‌آبی بدون مدیریت آب

بسیاری از کشورهای خشک با مدیریت درست منابع آبی خود، شرایط آرامی را رقم زده‌اند

احمد هاشمی
گروه ایران

گرچه کم‌آبی و خشکسالی تهدید جدی برای حوزه سلامت و بهداشت به‌شمار می‌رود اما این بحران کم‌کم معیشت خانواده بزرگ کشاورزی ایران را مورد تهدید قرار داده است. بخش کشاورزی به‌دلیل وابستگی بیش از اندازه به ذخیره رطوبتی خاک، اولین قسمتی است که بیشتر از دیگر بخش‌ها تحت تاثیر خشکسالی قرار می‌گیرد و به همین علت خسارت این بحران در کشاورزی محسوس‌تر و اثرات نامطلوب آن فراتر از حد تصور است. حالا همه خوب می‌دانند که سال ۱۴۰۳ سال کم‌آب و سختی خواهد بود و در این میان باید دید مدیریت حوزه آب به چه صورت پیش می‌رود.

سال آبی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ درحالی به پایان رسید که بارندگی ۱۴/۳ درصد کمتر از متوسط بلندمدت بود و این سال لقب سومین خشکسالی پیاپی ایران را به خود اختصاص داد؛ با وجود این کارشناسان پیش‌بینی کرده بودند که یک ترسالی در پیش باشد و سال ۱۴۰۲ با روزهای پرباراشی روبه‌رو شود. در سال آبی گذشته و براساس اطلاعات شرکت مدیریت منابع آب کشور، میزان بارش‌ها نسبت به دوره بلندمدت ۲۱ ساله ۱۴/۳ درصد کاهش را تجربه کرد. همچنین میزان بارندگی نسبت به سال قبل‌تر ۴/۴ درصد افزایش را نشان می‌داد. براساس آمار، استان‌های خراسان‌رضوی، هرمزگان، سیستان‌وبلوچستان، قزوین و تهران با کاهش بیش از ۳۰ درصدی بارش نسبت به دوره بلندمدت، بدترین شرایط را در آن سال آبی تجربه کردند. از طرفی سه استان ایلام، کهگیلویه و بویراحمد و بوشهر بیش از ۲۰ درصد افزایش بارش نسبت به دوره بلندمدت را داشتند. درمجموع می‌توان گفت که ۱۰ استان کشور بارش فراتر از دوره بلندمدت را به ثبت رساندند و ۲۱ استان کمتر از متوسط ۲۱ ساله بارندگی دریافت کردند. براساس آمار هر شش حوضه آبریز درجه یک کشور نسبت به متوسط ۲۱ ساله با کاهش بارندگی مواجه شدند که بیشترین میزان کاهش در شمال شرق کشور با ۵۶ درصد کاهش بارندگی نسبت به دوره بلندمدت به ثبت رسید. در حوضه‌های آبریز مهم نظیر دریاچه ارومیه، کاهش بارش ۱۱/۳ درصدی نسبت به بلندمدت اتفاق افتاد و همچنین حوضه آبریز درجه دوم گاوخونی نیز ۵ درصد افزایش بارندگی را تجربه کرد. اما با این‌که همه چشم امید به سال ۱۴۰۳ دوخته بودند، امسال روزهای سخت‌تر از قبل رقم خورد و درحالی‌که دومین ماه زمستان هم به‌سرعت پیش می‌رود، باران و برف چشمگیری در هیچ‌یک از نقاط ایران نبارید و این یعنی ماه‌های آینده خشک و سخت خواهند بود.

از «کم‌آبی» به «بی‌آبی»

باید باور کنیم که واژه کم‌آبی در ایران به بی‌آبی رسیده و این موضوع را می‌توان از حال و هوای استان‌هایی که تا چند سال پیش در فهرست پرآب و سرسبز بودند، متوجه شد. براساس گزارش‌ها گلستان که روزی به‌عنوان نگین سرسبز ایران مطرح بود از قافله تلخ خشکسالی عقب نمانده و زیر سرسبزی نام این استان، تَرک‌های ناشی از کم‌آبی به‌وضوح دیده می‌شود و این مسأله بیش از هرچیز کشاورزی منطقه را تهدید می‌کند. آسیب بحران خشکسالی در مناطق شمالی گلستان شدیدتر است تا جایی که سال گذشته موجب شد بیش از ۱۵۰ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی مستعد کشت غلات حتی به فصل برداشت هم نرسد. از طرف دیگر، خشکسالی، بحران آب را هم بیخ گوش گلستان قرار داده و در اثر آن، آب موجود در سدها کاهش یافته، تالاب‌ها و آب‌بندان‌ها خشک شده و آب‌های زیرزمینی تحت فشار قرار گرفته و این مسأله زنگ خطر بحران آب را در استانی که ۹۵ درصد آب آشامیدنی آن از طریق منابع زیرزمینی تامین می‌شود به صدا درآورده است. آن‌طور که معاون امور بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی گلستان می‌گوید: «با توجه به بارندگی‌های انجام شده از ابتدای سال زراعی تاکنون، خراسان شمالی و گلستان بالاتر از میانگین کشوری باران دریافت کردند و میزان بارندگی گلستان نسبت به بلندمدت بیشتر شده و سطح سبز مزارع افزایش یافته اما نمی‌توان از اثرات نامطلوب افزایش دما و تغییر اقلیم براستان به سادگی عبور کرد.» علی‌اکبر مهقانی توضیح می‌دهد که در شرایط فعلی شاهد دمای هوا ۱۰ الی ۱۵ درجه در گلستان هستیم که برای زمستان خوب نیست؛ میانگین دمای هوای استان نسبت به بلندمدت حدود چهار درجه افزایش داشته و این مسأله روند رشد گیاهان را دچار اختلال کرده است.

برش

مدیریت آب باید بیدار شود

تغییرات اقلیمی، افزایش جمعیت و بهره‌برداری غیربهینه از منابع آب، لزوم توجه به حفاظت و پایداری این نهاده ضروری در تولید محصولات کشاورزی را دوچندان می‌کند. لذا بهره‌گیری از مدیریت تقاضای آب به‌عنوان راهکاری جهت استفاده اصولی‌تر از منابع آب می‌تواند کارگشا باشد. دکتر مریم موسوی، کارشناس حوزه آب معتقد است که کاهش سهم آب آبیاری، اثر مثبتی بر سطح آب زیرزمینی دارد بدون این‌که تأثیر زیادی بر کاهش میزان کشت محصولات زراعی و در نتیجه آن کاهش سود زراعی کشاورزان منطقه داشته باشد. وی به جام جم می‌گوید: «افزایش راندمان آبیاری نسبت به سیاست کاهش آب تخصیصی کشاورزی، وضعیت بهتری در سطح آب زیرزمینی و میزان سود محصولات زراعی کشاورزان دارد.» این کارشناس حوزه آب ادامه می‌دهد: «اگر مدیریت درستی وجود داشته باشد، می‌توان خشکسالی را مهار کرد. بسیاری از کشورها و به‌خصوص در حوزه خلیج‌فارس اصلا باران و برفی ندارند که بخواهند در مورد کاهش نزولات آسمانی صحبت کنند اما توانسته‌اند شرایط ایده‌آلی را برای خود بسازند. استفاده از آب‌های بهنگام در مدیریت مخازن طی بازه‌های سیلابی، تلاش برای حداکثر ذخیره‌سازی بازچرخانی آب و استفاده از زه‌آب‌های قابل استفاده، جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز از موتور پمپ‌ها و تحویل آب براساس سطوح زیرکشت ازجمله راهکارها برای بی‌تأثیر شدن خشکسالی در منابع سطحی آب کشور است.»

شهروندخبرنگار

هماهنگی برای اعتکاف در نجف‌آباد

جلسه هماهنگی و همفکری اعتکاف‌های دانش‌آموزی در شهرستان نجف‌آباد برگزار شد. شهروند خبرنگار ما از استان اصفهان اعلام کرده که این جلسه به همت ستاد اعتکاف شهرستان نجف‌آباد و با حضور خانم کریمی، مسئول طرح امین به منظور ارائه جزئیات و پیشنهادهای اعتکاف‌های دانش‌آموزی و روندکار اعتکاف‌های دانش‌آموزی برپاشد. مدیرکل فرهنگی هنری، اردوها و فضای پرورشی آموزش‌وپرورش با تشریح جزئیات برگزاری اعتکاف دانش‌آموزی امسال گفته که ۱۴۴۰ برنامه اعتکاف دانش‌آموزی در سراسر کشور برگزار می‌شود. آیین اعتکاف دانش‌آموزی امسال در روزهای ۵ تا ۷ بهمن‌ماه همزمان با ۱۳، ۱۴ و ۱۵ رجب برپا می‌شود.

■ ■ ■

تبدیل وضعیت نیروهای ایثارگر در وزارت راه

شهروند خبرنگار ما از این‌که بعد از دو سال نیروهای ایثارگر در وزارت راه‌وشهرسازی هنوز از نظر وضع استخدامی بلاتکلیف هستند، انتقاد کرده‌است. شهروند خبرنگار ما با ارسال پیامی خواسته است که روند تبدیل وضعیت نیروهای ایثارگر وزارت راه‌وشهرسازی در فرودگاه امام‌خمینی(ره) پیگیری شود. براساس بند (و) تبصره ۲۰ قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور، دستگاه‌های اجرایی و اداری مشمول موظف شده‌اند وضع استخدامی نیروهای ایثارگر خود را به رسمی قطعی تبدیل کنند. رؤسای سازمان‌های امور اداری و استخدامی و برنامه‌وبودجه هم در تاریخ ۷ تیر ۱۴۰۱ با صدور و ابلاغ دستورالعملی، مدیران همه دستگاه‌های مشمول اجرایی و اداری را به رعایت کامل حکم قانونی تبدیل وضعیت ایثارگران مکلف کردند. در بخشی از پیام این شهروند آمده: «خواهشمندم از وزیر راه‌وشهرسازی بخواهید درباره تبدیل وضعیت نیروهای ایثارگری به رسمی قطعی توضیح بدهید که بعد از دو سال چرا هنوز انجام نشده؟ باتوجه به بند (د) تبصره ۲۰ بعد از دو سال فرودگاه امام خمینی از انجام این کار با توجه به رای قطعی دیوان سر بازمی‌زند و می‌گوید پست سازمانی نداریم.»

گزارش

سجاد مرسلی | گروه ایران

کشاورزی ایران خشک می‌شود؟

تغییر اقلیم و کاهش تغییرات در بارندگی‌ها، مدیریت آب ایران و امنیت غذایی در یک راستا قرار دارند که حالا به‌عنوان یکی از چالش‌های پیش‌روی کشور مطرح هستند.

متاسفانه با این‌که طی سال‌های اخیر بارها در مورد توجه به صنعت کشاورزی و تامین ماشین‌آلات مورد نیاز و تجهیز آن به سیستم‌های نوین آبیاری هشدار داده شده بود اما بی‌توجهی‌ها به این مباحث باعث شد تا امروز کشاورزان نتوانند مثل کشورهای پیشرفته از زمین‌های خود استفاده کرده و راندمان تولیدات خود را بالا ببرند.

کاهش منابع آبی در گام اول، کشاورزی ایران را با چالش‌های زیادی مواجه کرده است. آن‌طور که معاون وزیر جهادکشاورزی در امور آب و خاک عنوان کرده حداقل هزارهزارمیلیارد تومان بودجه برای تکمیل زیرساخت‌های حوزه جهادکشاورزی فقط در داخل مزرعه نیاز است.

صفدر نیازی شهرکی می‌گوید: «وزارت نیرو ادعا می‌کند که ۸۲ میلیارد مترمکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود اما در حقیقت این‌گونه نیست و این میزان آب وجود ندارد. به نظر می‌رسد پروژه‌های حوزه کشاورزی گران اجرا می‌شوند. آیا نمی‌توان تدابیری اتخاذ کرد که آنها ارزان‌تر و با بودجه کمتری تمام شوند؟ اکنون تغییر اقلیم به حدی سریع اتفاق می‌افتد که علم نمی‌تواند با این سرعت با آن همراه شود.»

حقیقت این است که نیمی از کانال‌های آبیاری در کشور خاکی است که این خبر خوبی نیست و باید تدبیری برای آن اتخاذ شود. نیاز غذایی در ایران بیشتر شده است و در سند امنیت غذایی اکنون حدود ۱۲۵ میلیون تن غذا تولید می‌شود که باید به ۱۶۰ میلیون تن برسد. این درحالی است که منابع آبی به معنای واقعی محدود شده است.

معاون وزیر جهادکشاورزی در امور آب و خاک ضمن محکوم کردن اقدامات تروریستی اخیر و با اشاره به جنگ‌های غزه و اوکراین معتقد است که این جنگ‌ها مباحثی را در زمینه امنیت غذایی مطرح و چالش‌هایی را برای کشورها ایجاد می‌کنند. تغییراقلیم یکی از چالش‌های پیش‌روی ماست؛ در حوزه زیرساخت آب و خاک راه نرفته بسیار داریم که شاید اصلی‌ترین عامل آن مربوط به سرمایه‌گذاری باشد.

این مسئول با اشاره به این‌که مباحث حقوقی در کنار مباحث اجتماعی در اجرای پروژه‌ها چگونه دیده می‌شوند، بر ضرورت جذب سرمایه‌گذار تاکید و بیان می‌کند: «آب ورودی به بخش کشاورزی در حال کاهش بوده و این بخش اکنون دو رقیب شرب و صنعت دارد و بخش اعظمی از منابع آبی که در اختیار ما بوده، در حوزه شرب مصرف می‌شود، البته ایرادی وارد نیست زیرا بحث حیات مردم است.»

معاون وزیر جهادکشاورزی در امور آب و خاک با بیان این‌که علی‌رغم موضوعات مذکور تاکنون توانسته‌ایم پایداری تولید را حفظ کنیم، تصریح می‌کند: «امنیت غذایی در کشور موضوعی به‌شدت جدی است و باید به آن پرداخته و برای آن تدابیری اتخاذ شود. آیا مصرف ما بهینه و صحیح است؟ به نظر می‌رسد این میزان مصرف باید کمی منطقی شود.»

نیازی‌شهرکی با تاکید بر ضرورت تقویت ارتباطات با دانشکده‌ها خاطرنشان می‌کند: «پایان‌نامه‌های مقطع دکترا باید تخصصی‌تر شده و دانشجویان در پایان‌نامه‌ها و تزهای خود بیشتر به سمت پرداختن به چالش‌های مذکور هدایت شوند. اکنون حداقل هزارهزارمیلیارد تومان بودجه برای تکمیل زیرساخت‌های حوزه جهادکشاورزی، فقط در داخل مزرعه نیاز است.»

این مسئول با اشاره به این‌که باید سازه‌های گذشته در حوزه مهندسی کشور را پایش کنیم، عنوان می‌کند: «علی‌رغم این‌که خاک بستر تولید است اما ما از این موضوع غفلت ورزیده‌ایم و موضوع حاصلخیزی خاک نمی‌توان گفت فراموش شده اما مورد کم‌مهری قرار گرفته است. امیدواریم نشست‌های این دو روز به پایداری تولید و امنیت غذایی و رفع چالش‌های موجود کمک کند.»

حل سودوکو ۴۵۵۸

۱	۲	۷	۵	۶	۸	۳	۹	۴				۱	۵	۹	۲	۷	۳	۶	۸	۴
۶	۴	۹	۲	۳	۷	۵	۱	۸				۶	۲	۴	۵	۱	۸	۷	۹	۳
۸	۵	۳	۹	۱	۴	۲	۶	۷				۷	۳	۸	۴	۹	۶	۱	۲	۵
۹	۱	۲	۴	۸	۶	۷	۳	۵				۴	۷	۳	۱	۶	۹	۸	۵	۲
۵	۳	۴	۷	۹	۲	۱	۸	۶				۲	۸	۱	۳	۵	۷	۴	۶	۹
۷	۶	۸	۳	۵	۱	۴	۲	۹				۹	۶	۵	۸	۲	۴	۳	۱	۷
۴	۸	۵	۶	۲	۳	۹	۷	۱	۶	۵	۸	۳	۴	۲	۹	۸	۱	۵	۷	۶
۲	۷	۱	۸	۴	۹	۶	۵	۳	۴	۱	۲	۸	۹	۷	۶	۳	۵	۲	۴	۱
۳	۹	۶	۱	۷	۵	۸	۴	۲	۷	۹	۳	۵	۱	۶	۷	۴	۲	۹	۳	۸
						۵	۹	۴	۳	۶	۷	۱	۲	۸						
						۱	۶	۸	۹	۲	۴	۷	۵	۳						
						۲	۳	۷	۵	۸	۱	۴	۶	۹						
۱	۳	۷	۹	۲	۵	۴	۸	۶	۱	۷	۹	۲	۳	۵	۷	۴	۸	۹	۱	۶
۴	۶	۵	۱	۸	۷	۳	۲	۹	۸	۴	۵	۶	۷	۱	۵	۹	۲	۳	۴	۸
۹	۲	۸	۶	۴	۳	۷	۱	۵	۲	۳	۶	۹	۸	۴	۳	۶	۱	۷	۵	۲
۳	۹	۲	۸	۶	۱	۵	۴	۷				۱	۵	۶	۹	۸	۷	۲	۳	۴
۷	۱	۴	۵	۹	۲	۸	۶	۳				۳	۴	۷	۶	۲	۵	۱	۸	۹
۵	۸	۶	۷	۳	۴	۱	۹	۲				۸	۲	۹	۴	۱	۳	۵	۶	۷
۶	۴	۳	۲	۷	۸	۹	۵	۱				۷	۶	۲	۱	۳	۴	۸	۹	۵
۲	۷	۱	۴	۵	۹	۶	۳	۸				۵	۹	۳	۸	۷	۶	۴	۲	۱
۸	۵	۹	۳	۱	۶	۲	۷	۴				۴	۱	۸	۲	۵	۹	۶	۷	۳

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یاستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۴۵۵۹

۷		۳	۱		۲	۹		۶				۷		۴	۹		۶	۲		۳
				۵												۸				
۶				۳				۷				۶				۳				۸
۱								۴				۴								۱
	۲	۶		۷		۸	۵						۱	۷		۴		۹	۲	
۵								۹				۵								۶
۸				۱				۵				۱				۹				۲
				۴												۶				
۲		۴	۵		۹	۷		۸		۵		۹		۲	۸		۳	۵		۷
									۵		۴									
								۱				۶								
									۸		۷									
۵		۶	۱		۳	۹		۴		۸		۳		۶	۷		۹	۵		۲
				۷												۴				
۷				۹				۳				۵				۱				۸
۲								۹				۲								۷
	۷	۱		۸		۵	۳						۵	۱		۷		۳	۶	
۴								۷				۴								۹
۹				۵				۸				۶				۹				۳
				۴												۲				
۸		۵	۹		۷	۶		۱				۸		۲	۶		۵	۹		۱